

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Бунівської гімназії
імені Юрія Липи
від 30.08.2024 р. № 36

**Освітня програма для 7-9 класів
Бунівської гімназії імені Юрія Липи
Яворівської міської ради Львівської області
на 2024-2025 н. р.**

1. Загальні положення

Освітня програма для 7-9 класів Бунівської гімназії імені Юрія Липи застосовується для: закладу з навчанням українською мовою. Освітня програма розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. Освітня програма для 7-9 класів окреслює обов’язкові та рекомендовані підходи до розроблення закладом та використання ним в освітній діяльності освітніх програм у циклі базового предметного навчання базової середньої освіти. За даною освітньою програмою у 2024-2025 році навчатимуться лише учні 7 класу.

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження у циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями;
- варіант навчального плану;
- перелік модельних навчальних програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладу освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

• Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Освітня програма Бунівської гімназії імені Юрія Липи, розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», відповідає структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти; визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою

освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання; містить навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типових навчальних планів Типової освітньої програми і передбачає перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім української мови та фізичної культури) певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими навчальними предметами; містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі. При розробці враховано:

Наказ від 09.08.2024 №1120 « Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладі загальної середньої освіти;

Наказ МОН від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»

Освітня програма закладу освіти може містити інші складники, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності закладу освіти.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти Бунівської гімназії імені Юрія Липи можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, у адаптаційному циклі, що підтверджено відповідним документом (свідомством досягнень, свідомством про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. Загальний обсяг навчального навантаження у циклі базового предметного навчання базової середньої освіти та циклі базового предметного навчання базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) сформовано для **закладів з навчанням українською мовою;**

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

4. Типові навчальні плани

Типові навчальні плани містять:

- орієнтовний перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- рекомендований розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять. Заклад освіти визначає перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також предмети/курси варіативного освітнього компоненту з урахуванням освітніх потреб учнів, що відображається у навчальному плані освітньої програми закладу освіти.

Навчальне навантаження у типових навчальних планах орієнтоване на навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на предметному циклі навчання базової середньої освіти. Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів заклад освіти визначає самостійно з урахуванням навчального навантаження на відповідні навчальні предмети у типовому навчальному плані. Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, визначає заклад освіти в межах заданого діапазону «мінімального» та «максимального» навчального навантаження. Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі заклад освіти може зменшувати, включно до мінімального показника. Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (резерв навчальних годин) у кожній освітній галузі може бути перерозподілена закладом освіти між освітніми компонентами цієї освітньої галузі або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти (незалежно від освітньої галузі). Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі заклад освіти може збільшувати, включно до максимального показника, з урахуванням перерозподілу різниці між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин інших освітніх галузей. Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані на вивчення вибірових освітніх компонентів, не включається до максимального показника навчального навантаження, передбаченого на ту чи іншу освітню галузь. Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад загальної середньої освіти розподіляє самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в освітній програмі закладу.

У Бунівській гімназії імені Юрія Липи, враховуючи освітні запити учнів та батьків, кадрове забезпечення та матеріально-технічну і методичну базу закладу, рішенням педагогічної ради додаткові години виділяються на курс за вибором

«Основи християнської етики» і на другу іноземну мову (німецьку) у 7 класі, як продовження освітньої програми 5-6 класів.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Річний навчальний план 7-го класу

Галузь	Інтегрований курс	Предмет	Індекс галузі	7 клас
Мовно-літературна		Українська мова	МОВ	3
		Українська література	МОВ	2
		Зарубіжна література	МОВ	1,5
		Англійська мова	МОВ	3,5
		Німецька мова	МОВ	2
Математична	0	Алгебра	МАО	3
		Геометрія	МАО	2
Природнича	0	Біологія	ПРО	2
		Географія	ПРО	2
		Фізика	ПРО	2
		Хімія	ПРО	1
	0	0	ПРО	0
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної та здоров'язбережувальної галузі		СЗО	1
			СЗО	0
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії		ГІО	1
			ГІО	0,5
		Громадянська освіта	ГІО	0,5
		Правознавство	ГІО	0
Інформатична		Інформатика	ІФО	1
Технологічна		Технології	ТЕО	1
Мистецька	Інтегрований курс мистецтва		МІО	1
			МІО	1
Фізична культура		Фізична культура	ФІО	3
Усього				34
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять				1
Курси за вибором (факультативи)				1
Індивідуальні чи групові заняття				0
Міжгалузеві інтегровані курси				0
Робототехніка				0
STEM				0
Драматургія і театр				0
Безпековий практикум				0
Курси соціального, емоційного та етичного спрямування				0
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)				35
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня				32

5. Модельні навчальні програми

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством. Модельні навчальні програми можуть бути розроблені для всього рівня базової середньої освіти (5-9 класи) або окремо для кожного циклу: адаптаційного циклу (5-6 класи) та циклу базового предметного навчання (7-9 класи). Поданий перелік модельних навчальних програм є базовим і може бути доповнений іншими модельними навчальними програмами, які отримують гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», шляхом внесення змін до цієї Типової освітньої програми в установленому порядку. Спираючись на модельні навчальні програми, заклад освіти може розробляти навчальні програми предметів, білінгвальних курсів, інтегрованих курсів, що мають містити опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами. Формування змісту навчальних предметів, білінгвальних курсів, інтегрованих курсів може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників. Навчальні програми, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуються педагогічною радою.

Освітній компонент	Назва програми
Українська мова	Українська мова 7-9 кл. Заболотний та ін.
Українська література	Українська література 7-9 кл. Заболотний та ін.
Зарубіжна література	Зарубіжна література 5-9 кл. Ніколенко та ін.
Англійська мова	Іноземна мова 5-9 кл. Зимомря та ін.
Німецька мова	Друга іноземна мова 5-9 кл. Редько та ін.
Алгебра	Алгебра 7-9 кл. Істер.
Геометрія	Геометрія 7-9 кл. Істер.
Географія	Географія 6-9 кл. Запотоцький та ін.
Біологія	Біологія 7-9 кл. Балан
Хімія	Хімія 7-9 кл. Григорович
Фізика	Фізика 7-9 кл. Максимович та ін.
Здоров'я, безпека та добробут	Здоров'я, безпека та добробут 7-9 кл. (інтегрований курс) Шиян та ін.
Підприємництво і фінансова грамотність	
Історія. Україна і світ	Історія: Україна і світ 7-9 класи (інтегрований курс) Власова та ін..
Громадянська освіта	
Правознавство	
Інформатика	Інформатика 7-9 кл. Завадський та ін.
Технології	Технології 7-9 кл. Ходзицька та ін.
Образотворче мистецтво	Мистецтво 7-9 кл (інтегрований курс) Кондратова
Музичне мистецтво	Мистецтво 7-9 кл (інтегрований курс) Кондратова
Фізична культура	Фізична культура 5-9 кл. Баженов та ін.

6. Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти та відображаються в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками. З метою належної організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти формуються класи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною, вечірньою формою здобуття освіти, з навчанням мовою корінного народу чи національної меншини України поряд із державною мовою.

7. Опис інструментарію оцінювання

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є **формувальне і підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація**.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб, адаптуючи до них процес навчання. **Воно оцінює процес навчання учнів, а не результат** та дає змогу уникнути негативних моментів у навчанні, індивідуалізувати освітній процес, підвищити навчальну мотивацію й самостійність учнів. Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу.

Формувальне оцінювання є постійне і **найменше пов'язане з балами**.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувачі освіти, з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом / модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Поточне оцінювання за групами результатів учитель може здійснювати на протязі уроку. В е-журналі у розділі «Тема уроку» вчитель / учителька фіксує, яка група результатів оцінювалась на даному уроці (ГР1; ГР2; ГР3; ГР4). Якщо

оцінюванню підлягають дві та більше груп результатів на одному уроці, тоді учитель створює стовпчик «Додаткове оцінювання» з цією самою датою.

Підсумкове оцінювання здійснюють із урахуванням Критеріїв оцінювання за освітніми галузями результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, що затверджені наказом МОН від 02.08.2024 № 1093 (<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvanniarezultativ-navchannia>).

Підсумкове оцінювання вчителі здійснюють періодично за групами результатів. Кількість підсумкових оцінок, час їхнього проведення вчитель / учителька встановлює самостійно в залежності від кількості вичитаних тем протягом семестру. Для визначення результатів ПО вчитель / учителька може проводити підсумкові роботи, які охоплюють усі, одну чи декілька груп результатів(ГР), враховувати формувальне, оцінювання за ГР та спостереження. Для виставлення підсумкового оцінювання вчителі вибирають індекси НУШ в е-журналі.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями, з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності протягом семестру.

У Свідоцтві досягнень виставляють **семестрові оцінки за групами результатів**. На підставі оцінок за групами результатів виставляють **загальну оцінку за семестр** з кожного навчального предмета / інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти.

Оцінка за семестр може бути скоригованою.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок.

Річна оцінка **НЕ обов'язково є середнім арифметичним** оцінок за I та II семестри. Для її визначення потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня / учениці протягом року (формувальне оцінювання).

Річне оцінювання також може бути скоригованим

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень (далі — Свідоцтво).

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях. Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку.

Згідно з Рекомендаціями щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти семестрове оцінювання передбачає оцінювання груп загальних результатів за критеріями, що наведені в Додатках 1 та 2 до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти (далі Рекомендації). Наказ МОН України №1093 від 02.08.2024). На підставі оцінок за окремі групи результатів виставляють загальну оцінку результатів навчання за семестр. Оцінки за окремі групи результатів і загальну оцінку за семестр виставляють у класний журнал і свідоцтво досягнень. Річне оцінювання здійснюють на підставі загальних оцінок за перший і другий семестри.

Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці з переліку предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти. Графа «Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Зазначена графа заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених спільно з вчителями-предметниками, які працюють з класом. Спостереження проводяться упродовж року за планом, визначеним закладом освіти. Заповнення цієї графи здійснюється по завершенню кожного навчального року або в разі зміни здобувачем освіти навчального закладу. Заповнення графи «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до переліку навчальних предметів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу. Заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень за відповідними групами результатів учнів упродовж навчального року. Педагогічні працівники оцінюють здобувачів освіти формуально. Результати формуального оцінювання фіксують у зошитах спостереження. **На протязі вивчення теми у електронний журнал виставляється оцінка за конкретну групу результатів. Учитель самостійно вибирає форму та час підсумкового оцінювання конкретної групи результатів відповідної теми.**

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню / учениці **повторне проходження оцінювання.**

Для запобігання перевантаженню учнів **час проведення контрольних робіт визначається загальношкільним графіком**, складеним заступником керівника за погодженням із вчителями.

Курс за вибором основи християнської етики за рішенням педагогічної ради не оцінюємо.

Критерії оцінювання щодо предметів описанні в Додатку.

СХВАЛЕНО
Рішенням педагогічної ради
Протокол № 01 від 30.08.2024
Директор Світлана ГРИНЧАК

